

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 05-05-2020

Mødedato Tirsdag d. 05. maj 2020 kl. 00:00

Mødested på skype

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering om naturpleje på offentlige arealer.....	5
Driftsstatus og fremtidsplan for BAT.....	7
Deltagelse i Pilotprojekt vedrørende vejvisning på bl.a. cykelruter.....	12
Godkendelse af takst for overnatning i autocamper på de kommunale havne - forsøgsordning 2020	15
Orientering om de kommunale havnes økonomi 2020.....	18
Status på arbejdet med parkeringsstrategier i de bornholmske kystbyer.....	24
Status på beredskabets økonomi 2020 samt anmodning om tillægsbevilling.....	27
Anlægsbevilling til reovering af vejafvandingsanlæg 2020.....	33
Brandsikkerhed i plejeboliger på Bornholm.....	36
Orientering om status på ESCO fase 2, samt ændring af principper for energibesparende tiltag.....	45
Borgervejleder i Bornholms Regionskommune.....	49
Frivillighedsstrategi 2020-2022.....	54
Fora på erhvervsområdet.....	58
Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarestrategiens målsætninger, status april 2020.....	61
Status udvalgets mål for 2020.....	67
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	70
Gensidig orientering.....	72
Lukket.....	74
Lukket.....	75

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Skovfoged Ole Holm Pedersen deltager under behandling af punkt 2 *Orientering om naturpleje på offentlige arealer.*

Trafikchef Lars Friborg deltager under behandling af punkt 3 *Driftsstatus og fremtidsplan for BAT.*

Punkt 2: Orientering om naturpleje på offentlige arealer

Åbent punkt

2 Orientering om naturpleje på offentlige arealer

04.01.00A00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Skovfoged Ole Holm Pedersen deltager under behandling af dette punkt og giver Natur- og Miljøudvalget en mundtlig orientering om naturpleje på offentlige arealer på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Orientering tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget orienteres om skovning/naturpleje på de offentlige arealer på Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Driftsstatus og fremtidsplan for BAT

Åbent punkt

3 Driftsstatus og fremtidsplan for BAT

13.05.00A00-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	31-03-2020	16	
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget har ved deres møde den 3. marts 2020 ønsket en redegørelse vedrørende BAT.

Følgende specifikke spørgsmål blev fremsat som ønske for en redegørelse:

- Hvad er status for driften af BAT?
hvad er den fremtidige plan for hvor BAT er om et år?
- Hvad er status på udbud af indkøb af 10 nye busser?
- Hvad er status og plan incl. tidsplan for flytning og ibrugtagning af nyt værksted på Titan?
- Hvad er status på opsætning af køreplaner på busstoppestederne?
hvordan vil BAT arbejde med at sikre en letforståelig kommunikation omkring køreplaner og afgang?
- Hvad er status på udbetalt refusion fra jan 2020 til marts 2020?
- Hvordan påtænker BAT at kommunikere til kunderne vedrørende rejsegaranti og dens bestemmelser fremover?

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- redegørelsen drøftes og tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 31. marts 2020:

Udsat.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget besluttede ved deres møde den 3. marts 2020, at de ønskede en statusredegørelse vedrørende BAT til behandling ved møde den 31. marts 2020.

Der blev på mødet stillet nogle specifikke spørgsmål, som der ønsket redegjort for:

Hvad er status for driften af BAT? og hvad er den fremtidige plan for, hvor BAT er om et år?

BAT har gennem de sidste 1½ år arbejdet intensivt på, at rette organisationen op. BAT er nået rigtigt langt, der er kommet styr på chaufførernes vagtplaner, ferieafholdelse er aftalt som turnus og antallet af chauffører er på et niveau, hvor det passer til budgettet. BAT havde 10 chauffører på tidsbegrænset kontrakt, der i efteråret 2019 ikke blev forlænget. Yderligere fire chauffører er opsagt.

BAT har haft kontorpersonale på kursus for, at lære at bruge programmet busplan, hvor BAT laver vagter og turnus for chaufførerne. Dette program er hele "motoren" i vagtplanlægningen, der udgør ca. 65% af BATs økonomi. BAT har ligeledes haft medarbejdere på kursus for at lære at bruge køreplanlægningsprogrammet, samt adgangen til rejseplanen.

BAT har været udfordret af langtidssygdom i både driften og køreplanlægning/økonomi. BATs organisering har hidtil været kendt ved, at en stor speciel viden samt vigtige kompetencer, har været samlet på få personer, hvor andre ikke har haft kendskab til disse opgaver. Derfor er der nu iværksat et administrativt arbejde med, at alle administrative medarbejdere, hver i sær, skal lave en arbejdsbeskrivelse og et årshjul for deres opgaver. Dette skal munde ud i, at der fremadrettet mindst skal være en anden, der også kan udføre opgaverne eller har den nødvendige indsigt heri. Medarbejderne har i denne pressede situation alle ydet en ekstraordinær indsats og forstået at samarbejde. BAT har fået en organisation der virker, og det forventer BAT også vil kunne ses på økonomien fremover, i forhold til styring af hele udgiftssiden.

BAT har sommerkøreplanen klar (der henvises til særskilt dagsordenspunkt), den eneste væsentlige ændring er, at BAT morgen og eftermiddag kører ad Borgmester Nielsens Vej, dette fordi der også om sommeren er undervisning på Campus. Der arbejdes på en helårskøreplan, hvor ruterne omlægges til, at køre frem og tilbage og ikke rundt. Dette vil kunne give BAT en meget mere optimal drift og vagtplanlægning. Udfordringen i dag er, at BAT har vurderet at rundturene tager for lang tid, så der bliver uforholdsmæssig meget spildtid, dette vil den nye helårskøreplan rette op på.

I overenskomsten er det aftalt at chaufføren får 37 timer ugentligt. Udfordringen her er at BAT i den nuværende køreplan betaler for 37 timer, men kun får kørsel for 34-35 timer. Ved at optimere dette vil der kunne spares 2-3 årsværk og samtidig få den samme, eller bedre service for passagererne.

På mødet vil præmisserne og de foreløbige tanker for en ny helårskøreplan ligeledes blive fremlagt mundtligt af trafikchefen.

Om et år har BAT en forventning om at:

- Der er politisk besluttet og implementeret ny og revideret køreplan.
- Udbud på indkøb af nye busser er gennemført og indkøbt samt sat i drift.
- Fuld udflytning til Titan er gennemført incl. de nødvendige renoveringer og anlægsarbejder for at få et fuld funktionsdygtigt værksted med tilhørende vaskehal samt nyt befæstet parkeringsareal.
- Personalemæssigt er den vakante driftslederfunktion samt øvrige administrative vakante stillinger igen være genbesat.
- Driftsmæssigt, er der udarbejdet gode og gennemarbejdede vagt og ferieplaner, der er generelt kendte for alle ansatte og som ikke bliver ændret hele tiden.

Det er vigtigt at få en drift, hvor der er ro omkring BAT, og hvor BAT kender betingelserne og deres økonomivilkår. De seneste år har været meget turbulente med flere flytninger samt politisk usikkerhed omkring BATs fremtid.

Hvad er status på udbud af indkøb af 10 nye busser?

Tidsplanen er som følger:

Alt efter hvem der vinder kontrakterne, vil der være fra 2 til 8 måneders leveringstid.

Aktiviteter	Dato
Frist for ansøgning om prækvalifikation	17. april 2020
Tilbudsgivers frist for afgivelse af spørgsmål vedr. ansøgning	27. marts 2020
Ordregivers svarfrist	3. april 2020
Prækvalifikation	Uge 17
Meddelelse til prækvalificerede tilbudsgiver om at afgive tilbud	Uge 17
Tilbudsgivers frist for afgivelse af spørgsmål	d. 4. maj kl. 12:00
Ordregivers svarfrist	d. 6. maj kl 11:00
Tilbudsfrist for afgivelse af 1. tilbud	Den 12. maj 2020 kl. 12.00
Tilbudsevaluering	Uge 20
Evt. 1. Forhandlingsrunde	Uge 21

Hvad er status og plan incl. tidsplan for flytning og ibrugtagning af nyt værksted på Titan?

Værkstedet er flyttet fra Nyboe på Åkirkebyvej til Titan og sat i drift. BAT er i gang med at flytte liften, men der udføres nu reparationer på busserne i det omfang det er muligt, der er stadig ikke et fuldt funktionsdygtigt værksted til rådighed, men der arbejdes på det. Etablering af p-plads, så 22 busser kan flyttes fra Rønne Havn afventer miljøgodkendelse, så der kan etableres en vold af overskudsjorden.

Vaskehal vil blive etableret i separat lokale, hvor der ikke skal bygges om, og sættes i værk i forbindelse med overgang til sommerkøreplanen.

Ejendomsservice er i gang med, at ansøge om byggetilladelse til omsætning af skillevæg i værkstedet. Ejendomsservice afklarer også om mandskabsfaciliteter opfylder kravene. Det bemærkes at BAT har lejet bygningen som autoværksted med mandskabsfaciliteter, omklædning, toilet og frokoststue. Såfremt bygningen ikke lever op til kravene er det udlejers opgave at bringe dette i orden.

Hvad er status på opsætning af køreplaner på busstoppestederne? og hvordan vil BAT arbejde med at sikre en letforståelig kommunikation omkring køreplaner og afgange?

Det er stort set på alle stoppesteder, men i forbindelse med køreplansskifte til sommerkøreplanen, vil alle køreplaner blive udskiftet og opdateret på alle standere.

**Hvad er status på udbetalt refusion fra jan 2020 til marts 2020?
og hvordan påtænker BAT, at kommunikere til kunderne om rejsegaranti og dens
bestemmelser fremover?**

De landsdækkende rejseregler gælder også på Bornholm. De står i den trykte køreplan og på BAT's hjemmeside, denne praksis har BAT ingen planer om at ændre.

Fra den 01.03.2019 til den 16.03.2020, har BAT haft 26 sager med taxarefusion og BAT har udbetalt 9996,- kr.

Såfremt kunden mener, at have krav på rejsegaranti henvender kunden sig til vores kundeservice, der behandler sagen. Er kunden berettiget har det aldrig været et problem at få refunderet taxikørslen.

Mener vi ikke at kunden har krav på refusion, afviser vi at udbetale og henviser til ankenævnet hos Bus og Tog, der behandler sagen. Vi har endnu ikke haft en sag der er gået os imod.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Deltagelse i Pilotprojekt vedrørende vejvisning på bl.a. cykelruter

Bilag

Notat om knudepunkter

Pilotprojekt om knudepunkter

knudepunktsskiltning, udtalelse fra Destination Bornholm

Åbent punkt

4 Deltagelse i Pilotprojekt vedrørende vejvisning på bl.a. cykelruter

05.04.11P08-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

På en Konference om Cykelturisme i oktober 2019, med deltagelse af bl.a. Transportministeren og Dansk Cykelturisme, blev der bl.a. beskrevet et projekt om en såkaldt Knudepunktsskiltning, svarende til det der benyttes i Holland og Belgien. Som et eksempel på et sådan blev der fremvist et eksempel på hvordan et sådan "projekt" kunne se ud på Bornholm.

Dansk Cykelturisme agter sammen med Dansk Vandrelaug at ansøge Friluftsrådet om 5 mio. kr. til et pilotprojekt, og i den forbindelse var der interesse for at få Bornholms Regionskommune med i et sådan projekt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Bornholms Regionskommune ansøger om at deltage i pilotprojektet.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Organisation

Dansk Cykelturisme og Dansk Vandrelaug vil være projektejere

Øvrige deltagere vil være Friluftsrådet, Naturstyrelsen, Dansk Kyst-og Naturturisme (DKNT) og den/de deltagende kommuner og destinationer.

Beskrivelse af Projektet

I de to cykellande Belgien og Holland har man for længst gjort op med kun at skilte ruter. I stedet for er der sat fokus på at aktivere en cykelvenlig infrastruktur via knudepunkter.

Knudepunkter er et afmærkningssystem, der består af punkter frem for strækninger. Punkterne, dvs. knuderne, etableres hver gang to cykelvenlige veje mødes. Hver knude har et nummer og en cykeltur gennem netværket foregår fra knude til knude. På grund af netværkets gitteragtige struktur har man som bruger mulighed for at planlægge lige netop den cykeltur, man ønsker sig. Med hjælp fra en intelligent cykelruteplanlægger kan man få ruteforslag, der f.eks. udelukkende går på asfalt eller som er bilfrie og dermed mere børnevenlige.

De samme muligheder har for eksempel Destination Bornholm eller andre turismeaktører på Bornholm. De kan lave ruteforslag tilpasset bestemte sæsoner, ruteforslag til el-cyklister, ma-

dentusiaster m.m. og nemt formidle dem til brugerne. Et ruteforslag en blot en bestemt talrækkefølge.

Destination Bornholm har i vedhæftede bilag, anbefalet projektet.

Ansøgningen

Ansøgningsfristen om at deltage i projektet er den 15. maj kl. 12.00. Ansøgningen vil blive indsendt af Dansk Cykelturisme med Bornholms Regionskommune som en af medansøgerne.

Det forventes at der vil komme et svar i løbet af september 2020

En nærmere beskrivelse af en knudepunktsskiltning kan ses på linket nedenfor

www.cykelturisme.dk/knudepunkter-nu

Bilag:

- Notat om knudepunkter
- Pilotprojekt om knudepunkter
- Udtalelse fra Destination Bornholm

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske krav i forbindelse med ansøgningen.

Hvis svaret bliver positivt vil et eventuelt tilsagn blive forelagt til politisk behandling

Der vil ikke blive stillet krav om egentlig medfinansiering, men det forventes nok at hver af de deltagende kommuner bidrager med 100-200.000 kr. i timer eller øvrige ressourcer.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Godkendelse af takst for overnatning i autocamper på de kommunale havne - forsøgsordning 2020 og 2021

Åbent punkt

5 Godkendelse af takst for overnatning i autocamper på de kommunale havne - forsøgsordning 2020 og 2021

08.00.00G01-0331

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 7. april 2020 en forsøgsordning for 2020 og 2021, der giver autocamperfolket mulighed for at overnatte på der til indrettede pladser på Hasle Havn, Nørrekås Lystbådehavn og Tejn Havn. Overnatningen giver adgang til toilet, bad, vaskerum, sejler-WIFI og strøm på samme vilkår som gæstesejlere. Det indstilles, at der opkræves en takst svarende til taksten for en overnatning i en 7-10 m lang båd.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- taksten for en overnatning i autocamper på Hasle Havn, Nørrekås Lystbådehavn og Tejn Havn godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget har den 7. april 2020 godkendt en forsøgsordning, hvor der i perioden 2020-21 etableres et begrænset antal autocamperpladser på Tejn Havn, Hasle Havn og i Nørrekås Lystbådehavn. Der gives mulighed for, at autocamperne kan tilslutte sig strøm, sejler-WIFI og anvende servicefaciliteterne på havnen via køb af billet i serviceautomatsystemet.

Pladserne etableres på havnearealer, hvor der står både o.l. på land om vinteren, hvorfor forsøgsordningen kun vil løbe fra 15. maj til 15. september, hvor disse arealer er ledige. Pladserne vil være 6 gange 10 meter og etableres på en plan overflade med tydelig skiltning.

Gæstesejlerne i de kommunale havne betaler efter bådens længde, og det indstilles, at der for autocampere ligeledes opkræves efter længde – nemlig pladsens længde (10 m). En gæstesejler med en båd på 7-10 meter betaler i 2020 213 kr./døgn, og det foreslås, at taksten for en overnatning i autocamper fastsættes til det samme. Det skønnes, at taksten ikke underbyder campingpladsernes priser.

Forsøgsordningen vil blive evalueret ultimo 2021 i samarbejde med de tre havnes brugerråd og efterfølgende forelagt Natur- og Miljøudvalget.

Økonomiske konsekvenser

Hvis der etableres otte pladser på hver af de tre havne, vil dette give 24 pladser i alt. Hvis der er fuld belægning i hele perioden, så giver det en mulig indtjening på 24 pladser gange 213 kr. gange 122 dage pr. sæson = 623.664 kr. svarende til en mulig indtjening på 207.888 kr. pr. havn pr. sæson.

Etableringsomkostninger til skiltning, strømudtag, evt. planering, optegning, m.m., dækkes af havnens driftsbudget.

Omkostninger til opsætning af billet i serviceautomatsystemet dækkes af budgettet til drift og support af serviceautomatsystemet.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Orientering om de kommunale havnes økonomi 2020

Bilag

Renovering af tankanlæg på Tejn Havn 2019

Åbent punkt

6 Orientering om de kommunale havnes økonomi 2020

08.00.00G01-0308

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	31-03-2020	6	
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Dette dagsordenspunkt vedrører en orientering om økonomien på de kommunale havne, herunder status på afdrag på det akkumulerede underskud.

Dagsordenspunktet er udarbejdet før situationen med Covid-19. Situationen skønnes på nuværende tidspunkt, at ville påvirke havnenes indtægter i 2020 med anslået 1.7 mio. kr. i mindre indtægt. Forholdet er beskrevet i sagsfremstillingen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 31. marts 2020:

Udsat.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Udvalget tilslutter sig udvalgsformandens indstilling.

Udvalgsformanden indstiller, at

- a) Orienteringen tages til efterretning.
- b) Grundet det mangeårige økonomiske efterslæb på de kommunale havne udarbejdes et dagsordenspunkt til NMU, der anmoder ØEPU om en forlænget afbetalingsfrist for det akkumulerede underskud.
- c) I forbindelse med budget 2021 tages stilling til håndteringen af de manglende indtægter i 2020 grundet samfundsnedlukningen.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Afdragsplan

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte på møde den 10. april 2019 en afdragsplan for det akkumulerede underskud på 3,3 mio. kr. på de kommunale havne, hvor der i 2019 blev

afdraget 1,0 mio. kr. således at der resterede 2,3 mio. kr. i akkumuleret underskud. Dette afdrages med 0,6 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022 og med 0,5 mio. kr. i 2023. Afdragene er fordelt på driften samt på den disponible anlægspulje.

Det betyder, at der i 2020 er 110.000 kr. til hver af de kommunale havne til reparationer og løbende vedligehold. I den disponible anlægspulje er beløbet i 2020 efter afdrag på 1,8 mio. kr.

At det var muligt at afdrage 1 mio. kr. i 2019 skyldtes dels en ekstraordinær stram økonomistyring af driftsbudgetterne og dels en pulje til ekstraordinært vedligehold på 2 mio. kr., der blev bevilliget til havnenes drift i 2019.

Den ekstraordinære pulje er hovedsageligt brugt på akutte reparations- og vedligeholdelsesarbejder. Den samlede disponering af puljen er som følger:

Havn		Kr.	Overført til 2020	I alt
Gudhjem	Renovering af udtjente elinstallationer i inderbassinet	9.522		
	Udskiftning af defekt indsejlingslys	42.000		
	Tilslutning til vand og kloak i forbindelse med opgravning på havnen	12.656		
Hammerhavn	Etablering af halvtag i azobe til serviceautomaten for at skærme mod vejrpåvirkninger	-	12.426	
	Nødreparation af eksisterende bro	5.264		
	Renovering af slæbestedet	-	75.000	
Hasle	Renovering af defekt lys ved Hasle Marina og Vesthavnsvej 90	27.944		
Nørrekås	Oprydning på vinteropbevaringsarealer og bortkørsel af udtjente både	61.609		
	Udskiftning af knækkede fliser ved ro-klub	51.668		
	Reparation af oliesalgsautomaten	10.190		
	Udskiftning af rustent tankanlæg og udtjent stander	114.194		
	Nødreparation af undermineret kaj	11.190		
	Reparation af rådne vaterlister ved Kaj P	79.373		
	Reparation af rådne vaterlister ved Strandjægerne	35.119		
	Erstatning af to knækkede y-bomme i inderhavnen	25.000		
	Materialer til reparation af flydebroen ved roklubben	34.862		
	Reparation af kabler i inderhavnen	7.630		
	Opsætning og montering af redningsstiger fra TRYG-fonden	36.280		
Indkøb af gelændere til bådpladser med langt ned til båden	35.000			
Nørresand	Materialer til omlægning og reparationer på oplægningsområdet	3.676		
Svaneke	Etablering af flydebro til sejlkлубben og kajakker	44.361	15.639 kr.	
	Flydebøjer, 15 stk.	18.020		
	Trappegelænder til krydstogtkajen	1.560		
	Udskiftning af defekt indsejlingslys	26.037		
	Opsætning af nye stikkontrakter i mellembassinet	22.537		
Tejn	Reparation af tank og stander	164.476		
	Udskiftning af udtjente lysmaster	12.000		
	Udskiftning af stilladstreller i gangbroen i midterhavn	2.734		
Generelt	Lønninger til vikarer, afløsere og dobbeltlønninger	330.000		
	South Coast Baltic	160.000		
	Lystfisker- og trollingprojektet, samarbejdsprojekt med Destination Bornholm og CRT	346.178		
	Redningsstiger til Allinge, Gudhjem, Nørresand og Svaneke Havne	88.851		
	Indkøb af azobetræ til lager (alle havne)	96.605		
		1.916.536	103.065	2.019.601

Notat om renoveringen af tankanlægget på Tejn Havn er vedhæftet dagsordenen.

Budget for den ordinære drift 2020

På mødet den 2. april 2019 anerkendte Natur- og Miljøudvalget, at de kommunale havne var et underfinansieret område. Idet der også afdrages på det akkumulerede underskud i 2020 er

det fortsat nødvendigt med en ekstraordinær stram økonomistyring og en prioritering, hvor alt der ikke er akut udskydes.

I 2020 ser det ordinære driftsbudget for havnene således ud:

Havnene har et nettobudget på 1,4 mio. kr.

Der er i 2020 budgetteret med indtægter på 6,3 mio. kr. fordelt på

- fastligere 1,7 mio.kr.
- gæstesejlere (inkl. Trolling Master Bornholm og Folkemøde) 2,4 mio. kr.
- øvrige følgeindtægter fra sejlere 0,3 mio. kr.
- Indtægter fra erhvervsbåde og fiskeri 0,5 mio. kr.
- Arealudlejning 1,3 mio. kr.

I alt er der således 7,7 mio. kr. til rådighed på havnene.

Der er faste udgifter for havnene til el, vand, renovation mv. på i alt 2,8 mio. kr. En anden større post går til aflønning af havnefogeder inkl. assistenter og afløsere samt administrative og fælles udgifter, herunder drift af maskiner og forsikringer.

Derved bliver der et mindre beløb på 1,1 mio. kr. til rådighed til vedligehold af havnene.

Som det fremgår af ovenstående, så er der i 2020 meget få midler på hver havn til akut opståede reparationsbehov (110.000 kr. pr. havn). Uden adgang til en ekstraordinær vedligeholdelsespulje som i 2019 vil konsekvensen af akut opståede reparationsbehov kunne blive, at kommunen er nødt til at afspærre dele af havneværker og -arealer, der vurderes sikkerhedsmæssigt uforsvarlige at have adgang til uden de nødvendige reparationer. At havneværkerne på de kommunale havne generelt er vedligeholdelsestrængende gør risikoen for akutte nedbrud betydelig.

Situationen med Covid-19

Grundet situationen med Covid-19, forventes et betragteligt fald i udenlandske gæstesejlere og hertil et vist fald i danske gæstesejlere. Hertil er Trolling Master Bornholm og Folkemødet blevet aflyst, med et større fald i indtægterne til følge. Der forventes hertil en række aflysninger i forhold til krydstogtsanløb i Gudhjem og Svaneke, de første aflysninger er allerede indløbet. Samlet set kan et bud på en mindreindtægt til havneområdet i 2020 på nuværende tidspunkt anslås til 1.7 mio. kr.

De kommunale havnes anlægspuljer for 2018-2019

Nedenstående tabel viser de anlægsbevillinger, der er givet i 2018 og 2019. Bevillingerne er finansieret via anlægspulje til havne 2018 og 2019, samt den ekstraordinære anlægspulje til havne uden for Rønne 2018 og 2019, der blev besluttet i forbindelse med budget 2018.

		Anlægsbevilling	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Status
	U/I	5.288.296	1.251.200	1.021.659	
Aktivitetsområder i og omkring Tejn	U	440.000		17.006	Igangsæt
Aktivitetsområder i og omkring Tejn	I	-130.000			Tilskud - først ved afslutning
Arnager Bådehavn, sikring af broen	U	650.000	0		Afventer tilskud inden afslutning
Hammerhavn, renovering 2016*	U	133.296			Udføres i 2020
Hasle Havn, handicaptoliet v/bystranden	U	120.000			Afventer
Hammerhavn, forbedring af vejbelægning	U	400.000	329.342	70.308	Afsluttet i 2019
Gudhjem Havn, adgangsbro og indsejl.lys	U	220.000	220.348	12.094	Afsluttet i 2019
Gudhjem Havn, sikring af lodsekaj*	U	350.000			Udføres i 2020
Renov. af vaterlister på havnene 2018	U	400.000	286.975	107.456	Igangsæt og afsluttes i 2020
Renov. af vaterlister på havnene 2019	U	500.000		479.585	Igangsæt og afsluttes i 2020
Gudhjem Havn, fugning af kajanlæg*	U	750.000	207.700		Udføres i 2020
Sandvig Havn, forbedring af servicefac.	U	125.000		104.001	Igangsæt og afsluttes i 2020
Allinge Havn, reparation af havneport*	U	300.000		21.610	Udføres i 2020
Tejn Havn, uddybning af indsejling	U	75.000		21.912	Udskydes til 2021
Tejn Havn, elarbejder på ydermolen*	U	250.000		1.105	Udføres i 2020
Planlægning af nye havneprojekter 2018	U	300.000	173.876	70.000	Igangsæt
Nørrekås Lystbådehavn, badefac. og areal	U	230.000	32.960		Inddraget ifbm. Budget 2020
Nørrekås Lystbådehavn, uddybning	U	175.000		116.581	Udskydes til 2021

I forbindelse med prioriteringen af anlægsmidler til de kommunale havne 2019 blev Natur- og Miljøudvalget og Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget stillet i udsigt, at der i løbet af 2019 ville blive udarbejdet en vedligeholdelsesplan for havneværkerne. Planen skulle danne grundlag for prioriteringen af anlægsmidler i 2020.

De begrænsede personalemæssige ressourcer i havnegruppen i 2019 har desværre bevirket, at der primo 2020 ikke er udarbejdet en vedligeholdelsesplan for havnene. Der er ansat en ny driftsadministrator pr. 1. april 2020, som får vedligeholdelsesplanlægningen som sin primære arbejdsopgave i 2020, således at denne kan danne grundlag for planlægningen af projekter og prioritering af anlægsmidler 2021.

Ud over arbejdet med vedligeholdelsesplanen vil følgende anlægsprojekter blive udført i 2020 (markeret i oversigt med *):

1. Gudhjem havn, Sikrings af lodsekajen
2. Gudhjem havn, Fugning af kajanlæg
3. Tejn havn, Elarbejder på ydermolen
4. Allinge havn, Reparation af havneporten
5. Hammerhavn, Renovering af slæbestedet

De resterende anlægsbevillinger vil på grund af begrænsede personaleressourcer først blive udført i 2021.

Havneområdet er fortsat i gang med at implementere de administrative ændringer, som Natur- og Miljøudvalget tilsluttede sig på møde den 2. april 2019. Her til kommer, at området har været ramt af langtidssygemeldinger, hvilket har medført, at mange projekter ikke har haft den forventede fremdrift.

Denne orientering suppleres af en prioriteringsdagsorden.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Status på arbejdet med parkeringsstrategier i de bornholmske kystbyer

Bilag

Udkast - Svaneke parkeringsstrategi

Åbent punkt

7 Status på arbejdet med parkeringsstrategier i de bornholmske kystbyer

05.01.02Ø00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget

Resumé

Arbejdet med parkeringsstrategierne i de bornholmske kystbyer skrider planmæssigt frem. Administrationen har udarbejdet en orientering omkring status for arbejdet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Trafikafviklingen i de bornholmske byer og den tilhørende udfordring med parkering af biler og turistbusser har betydet, at administrationen i 2017 begyndte at afdække hvilke muligheder, der kunne gøres til genstand for drøftelse med relevante foreninger og det politiske niveau. Natur- og Miljøudvalget godkendte på mødet i september 2018, at der arbejdes med udkast til parkeringsstrategier, herunder en proces og tidsplan for fire byer på Bornholm - Gudhjem, Svaneke, Allinge-Sandvig og Nexø. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2020 blev der prioriteret 500.000 kr. i hvert af årene 2020-2023 til arbejdet med parkeringsforhold/-strategier primært i kystbyerne.

Status for arbejdet med parkeringsstrategierne er godt i gang og beskrives nærmere herunder.

Gudhjem

I Gudhjem har der været drøftet trafik og parkering i en længere årrække og flere tiltag er implementeret i gennem tiderne. I 2017 påbegyndtes udarbejdelse af en egentlig parkeringsstrategi for byen og der blev afholdt en række møder med repræsentanter fra byens foreninger. I april 2019 blev der afholdt et offentligt møde på Gudhjem Museum, hvor administrationen fremlagde skitser og ideer, som var resultatet af møderne med foreningerne. I forsommeren 2019 gennemførtes de første fysiske tiltag i området. Dette bestod primært i anlæggelse af en parkeringsplads ved Melstedvej i en 3-årig forsøgsordning. Hertil blev der anlagt en række parkeringspladser for busser ved F-24 tankstationen.

Drøftelserne med foreningerne i Gudhjem fortsættes og i februar 2020 blev således fremlagt en række skitser for indretning af en mulig vendeplads for busser for foden af

Serpentinervejen, en ide der fremkom på det offentlige møde i 2019. Foreningerne er endnu ikke vendt tilbage med deres holdning til skitserne.

Efter aftale med foreningerne sættes yderligere tiltag i værk i 2020. I den forbindelse opsættes en bedre skiltning til forsøgsparkeringen på Melstedvej ligesom parkeringspladsen udvides til at kunne indeholde 200 parkerede personbiler, hvor den i sæsonen 2019 var indrettet til 100 personbiler. Der planlægges opsat et midlertidigt toilet på parkeringspladsen ved Melstedvej, som vil være i drift i 6 uger i højsæsonen. Samtidig drøftes med foreningerne forslag til "gå-ruter" rundt i byen.

Svaneke

I Svaneke har der siden 2019 været afholdt en række møder med repræsentanter for byens foreninger. Hertil har administrationen samarbejdet med et rådgivende ingeniørfirma i forbindelse med udarbejdelse af skitser og omkring screeninger af trafikken i byen i sommeren 2019. Drøftelserne med foreningerne er samskrevet til et notat, som er vedlagt denne dagsorden.

I processen har foreningerne ønsket, at mindre fysiske tiltag gennemføres inden sæsonen 2020. Der arbejdes derfor med en løsning for udfordringerne med turistbussernes manøvrearealer ved parkeringspladsen ved Gruset på Svaneke Havn. Her vil der blive asfalteret et mindre areal og der markeres fortove i området til sikring af gående. Hertil arbejdes med mindre færdselsreguleringer som eksempelvis forsøg med parkeringsforbud på dele af Storegade. Dette for at sikre bedre fremkommelighed.

Der er ikke endnu opnået konsensus omkring placeringen af supplerende parkeringspladser i udkanten af Svaneke, ligesom drøftelserne omkring anlæggelse af en omfartsvej ikke umiddelbart bærer fremme blandt foreningerne.

Der bør i løbet af efteråret inviteres til et offentligt møde, hvor der kan orienteres for status af det hidtidige arbejde med parkeringsstrategien i byen.

Allinge-Sandvig

Arbejdet med parkeringsstrategier for Allinge og Sandvig er i sin indledende fase. I 2019 blev byernes nuværende parkeringspladser og færdselsmønstre screenet af et eksternt ingeniørfirma. Screeningen vil danne udgangspunkt for en indledende drøftelse med byernes foreninger, hvorefter en møderække med foreningerne kan fastlægges. Et offentligt møde vil antagelig kunne afholdes i foråret 2021.

Nexø

Der er endnu ikke taget hul på arbejdet med en parkeringsstrategi for Nexø. Arbejdet forventes igangsat i løbet af 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Status på beredskabets økonomi 2020 samt anmodning om tillægsbevilling

Åbent punkt

8 Status på beredskabets økonomi 2020 samt anmodning om tillægsbevilling

14.00.00000-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Beredskabet kom ud af 2019 med et underskud. Det skyldtes ekstraordinære udgifter i årets løb. At udgifterne ville komme var kendt, men de blev større end forudsat. Samtidig er der kommet andre uforudsete udgifter til. Beredskabets samlede økonomi vanskeliggør større afdrag på underskuddet i indeværende år. I sagen orienteres om beredskabets økonomi og der fremlægges handleplan for nedbringelse af overført underskud. Samtidig anmodes om tillægsbevilling i forhold til stigning i priser på kommuneabonnement samt entrepris-kontrakter vedr. brand- og redningsberedskab.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Handleplanen for nedbringelse af underskuddet godkendes.
- Der gives en tillægsbevilling til bevilling 51 beredskab på 161.000 kr., til at dække merudgifterne til kontrakter ud over fremskrivning, finansieret af de likvide midler.
- Der tilsvarende afsættes budget fra 2021 og frem til dækning af de øgede kontraktudgifter.
- Taksterne revideres i forbindelse med budget 2021.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Beredskabets budget udgøres af bevilling 51 beredskab, der dækker udgifter og indtægter i forbindelse med driften af det kommunale redningsberedskab; myndighedsbehandling, forebyggelse, brand- og redningsberedskabet og udgifter til det frivillige kommunale beredskab. Det afsatte budget dækker således udgifter til udrykning (brand, miljø- og rednings-opgaver), andre indsatslederopgaver, brandsyn samt udarbejdelse af beredskabsplaner, råd, vejledning og support samt øvrige administrative opgaver og afledte udgifter til fx køretøjer, abonnementer, materiel mv. i forbindelse med foranstående opgaver. Der sendes opkrævninger for ydelser, der ikke er akutte og som ikke kan løses af andre – dvs. deciderede beredskabsopgaver. Regningen sendes til skadevolder og omfatter materiale,

køretøjer og timeforbrug for løsningen af en bestilt opgave efter akutfasen, hvis der ikke er andre til at løse den. Til brug for denne afregning benyttes de i takstbladet fastsatte takster. Taksterne prisfremskrives årligt på baggrund af den generelle løn- og prisudvikling. Dertil tages betaling for undervisning samt tilsyn af brandmateriel.

Beredskabet kom ud af 2019 med et underskud på i alt 552.000 kr.

Det var fra årets start kendt, at der ville blive udgifter til et 10-års serviceeftersyn af stigevoan. Dette var anslået til at koste godt 0,4 mio. kr., men endte med en totalpris på 0,5 mio. kr.

En anden ekstraordinær udgift, der var kendt tidligt på året var udgifter til beredskabsfaglig assistance til udarbejdelse af plan for risikobaseret dimensionering (RBD) for BRK 2019 på i alt 0,18 mio. kr. Begge dele blev forsøgt indarbejdet i starten af året så det meste af dette kunne holdes inden for daværendes års budget, men med engangsudgifter i forbindelse med erhvervelse af nye indsatslederbiler (leasede), større udgifter til brandhanenet end normalt samt øget betaling for assistancekontrakt har det ikke været muligt.

Herunder kan ses resultatet for beredskabet i 2019 samt de forudgående år.

Resultat, løbende priser i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Beredskab	130	100	30	-552

Budgetlægningen for 2020

Beredskabets budget til myndighedsbehandling, forebyggelse samt brand- og redningsberedskab er på i alt 9,4 mio. kr. og er fordelt på hovedposterne kørende materiel, entreprisekontrakter, lønninger samt øvrige materiel og udgifter.

Kørende materiel

Gennem de senere år (i 2016 samt 2018) er der efter udlicitering af brand- og redningsberedskab afhændet køretøjer, hvilket både har givet en ekstra indtægt fra salget samt medført bortfald af leasingkontrakter. Med udskiftningen af de to indsatslederbiler i 2019 er der kommet nye leasingudgifter til idet de to tidligere indsatslederbiler var betalt ud.

Forbrug vedr. køretøjer; salg, reparation, forsikring og leasing

I 2020 priser, 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Køretøjer i alt	924	976	845	1.136*	870

Forbrugstal for 2016-2019, budgettal for 2020

*) Inkl. serviceeftersyn på 0,5 mio. kr.

Entreprisekontrakter, kommuneabonnement mv.

Udgifter til brand- og redningsberedskabet er fordelt på indsatslederdelen, der fortsat ligger i kommunalt regi, samt den øvrige indsats, der er indgået kontrakter for fordelt på tre slukningsdistrikter. Dertil er der indgået assistancekontrakt (kommuneabonnement) samt en dykkerkontrakt.

De samlede udgifter til kontrakter har gennem de seneste år set således ud:

I 2020 priser, 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019*	2020
Samlede	5.429	5.530	5.596	5.913	6.150

kontraktbetalinger					
--------------------	--	--	--	--	--

*) Frem til april og ændring af kontrakten med beredskabet er der betalt husleje for brandstationen i Allinge. Huslejeindtægten er fra 2018 sammen med drift af bygningen overdraget til ejendomsservice, men er medtaget frem til 2019 for sammenligningen skyld. Huslejetabet bæres af ejendomsservice.

Der er i 2019 lavet en tillægsaftale til kommuneabonnementet* hos Falck. Der er samtidig aftalt en prisregulering, der betød en merbetaling på knap 45.000 kr. i 2019 og en øget betaling på knap 110.000 kr. i 2020. Dette er ikke reguleret i budgettet til 2020. Der er alene sket fremskrivning med knap 3.000 kr. ud fra den almindelige prisfremskrivning.

*) Kommuneabonnementet hos Falck dækker autohjælp til alle kommunens køretøjer inkl. knallerter og Christiania-cykler og kørende materiel i øvrigt, fx traktorer, græsklippere mv. i form af reparation på stedet eller transport til værksted – og evt. derfra igen (dog undtaget busser med mere end 8 passagerpladser). Dette gælder også ved gennemkørsel i Sverige. Dertil kan beredskabet rekvirere fjernelse af køretøjer, der er til gene for trafiksikkerheden. Kommunens abonnement har været en billig aftale på 243.000 kr. i 2019. Pga. blandt andet en del fritrækningsopgaver ønskede Falck kontrakten genforhandlet og det blev landet på det ovenfor beskrevne beløb. Samtidig er tilføjet personbefordring/hjemtransport af børnehavebørn og plejehjemsbeboere ved assistance til cykler (inkl. rickshaw-cykler).

Kontrakterne for distrikt Nexø samt Rønne/Aakirkeby stiger fra 2019 til 2020 med godt 121.000 kr., mens budgettet alene er fremskrevet med 67.000 kr. Dvs. der er en stigning i betalingen på 54.000 kr. i forhold til fremskrivningen af budgettet.

Samlet har beredskabet derved en øget udgift på kontrakterne vedr. brand- og redning samt assistance på i alt 161.000 kr.

Lønninger

Som ovenfor nævnt ligger indsatslederdelen fortsat i kommunalt regi. Derudover udføres tilsyn, brandbehandling af byggesager og anden myndighedsbehandling, undervisning og anden forebyggelse. Der er fastlønnet personale svarende til 4,6 årsværk og dertil timebetaling af personale ud fra opgaver og behov.

Udgifterne til lønninger er steget over de seneste år, dels som følge af en opnormering på det administrative område dels blandt andet som følge af opgaver i forbindelse med folkemødet.

i 2020 priser, 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Løn og personaleudgifter	2.403	2.526	3.220	3.107	3.021

Indtægter

En del af beredskabets udgifter er dækket af indtægter fra tilsyn, ABA-anlæg, undervisning og videresalg af nødbehandlerudstyr.

Indtægterne, fratrukket direkte udgifter undtagen løn, har de seneste år set således ud:

i 2020-priser, 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019*	2020
Indtægter	-1.014	-1.246	-1.297	-1.361	-1.178

Forbrugstal for 2016-2019, budgettal for 2020

Med fraregning af direkte udgifter har indtægterne i 2019 ligget højere end de foregående år. Brutto var indtægterne lavere, men det er lykkedes at skære indkøb og udgifter til, således at der ikke købes større mængder til lager. Også i 2020 vil der være fokus på sammenhæng

mellem indkøb og salg/afregning. Der er samlet budgetteret med færre indtægter blandt andet fra færre blinde alarmer.

Udfordringer i 2020

Budgettet for 2020 er med de ovenfor beskrevne forhold spændt hårdt for og i ubalance på - 0,1 mio. kr. Der er i disponeringen af budget 2020 skåret ned på indkøb af nyt materiel samt uddannelse, der ikke er lovpligtig.

Der søges i denne sag om en tillægsbevilling til dækning af merudgifter på dels kommuneabonnement dels øgede kontraktudgifter på i alt 161.000 kr. Dermed vil der som udgangspunkt være balance og mulighed for et mindre afdrag på 50-60.000 kr. af underskuddet i 2020. Forudsat at der ikke kommer væsentlige uforudsete udgifter til i løbet af året

Fremadrettede tiltag og handleplan for nedbringelse af underskud

Dele af afregningen for beredskabets indsats er takstbaseret. Der vil i foråret 2020 blive igangsat en gennemgang af udgifter og takster for at se, om der bør ændres på taksterne fx hvor udgifter er steget mere end prisfremskrivningen og derigennem opnå en større dækning af øvrige udgifter relateret til indsatserne. Dette vil indgå ved fremlæggelsen af takstblad i forbindelse med budget 2021.

Der vil i 2020 blive lavet en gennemgang af tidsforbrug og lign. i forbindelse med salg, tilsyn, kursusaktiviteter mv. med henblik på om der evt. skal justeres på tilskrevet overhead mv., så det sikres at de direkte og relaterede udgifter hertil er dækket ind.

Der vil fortsat være fokus på den del af udgiftssiden, der ikke er bundet i faste udgifter, hvilket dog kun er en mindre del af det samlede budget. Dertil vil der være fokus på timeforbrug, for den del, der vedrører opgaver, der aflønnes på timebasis.

Der må dog fortsat forventes at underskuddet vil skulle afdrages over en årrække.

Der er i sagen ikke indregnet konsekvenser af situationen omkring Covid-19. For beredskabet vil der både være tabte indtægter, men også besparelser i form af færre timer i forbindelse med fx større arrangementer. Det er endnu usikkert, hvordan balancen mellem de to bliver.

Brand- og slukningsberedskabet skal i udbud ultimo 2020 og med ikrafttrædelse pr. 1. maj 2021. Alt efter formen af udbuddet og dermed omfanget af udbudsmaterialet kan der være behov for at tilkøbe beredskabsfaglig assistance til denne opgave. Dette skønnes at koste ca. 0,4 mio. kr., som ikke er indeholdt i ovenstående. Der arbejdes frem mod sommeren på at komme nærmere formen på udbudsprocessen og dermed et bud på eventuelle udgifter forbundet med dette. Resultatet af udbuddet vil også spille ind på beredskabets økonomi fremadrettet, men hvorledes vil selvsagt først være kendt ved indgåelse af de nye kontrakter.

Økonomiske konsekvenser

Der søges i denne sag om en tillægsbevilling på 161.000 kr. til bevilling 51 Beredskab. Tillægsbevillingen foreslås finansieret af de likvide midler.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Anlægsbevilling til reovering af vejafvandingsanlæg 2020

Åbent punkt

9 Anlægsbevilling til reovering af vejafvandingsanlæg 2020

05.01.13S00-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 3. december 2019 har udvalget behandlet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2020, herunder 500.000 kr. til reovering af vejafvandingsanlæg.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til reovering af vejafvandingsanlæg i 2020.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. til reovering af vejafvandingsanlæg i 2020
- der afsættes rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2020 finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Grundet klimaændringer skal der i de kommende år, i samarbejde med Bornholms Energi og Forsyning, iværksættes i række fælles initiativer i relation til regnvandssepareringer, ledningsreoveringer, herunder afvanding af vejene samt generelle ledningsreoveringer hvor BRK er ledningsejer.

Udgifterne til disse projekter vil ikke kunne finansieres over driften.

Planlagte områder er fortsat kystnære dele af Rønne og Nexø bymidte samt Aakirkeby, herunder andre aktuelle klimaprojekter.

Udbudsform afklares i samarbejde med BEOF i forbindelse med fælles projekter. Egne projekter udbydes i indbudt licitation, hvor tildelingskriterie er laveste pris

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift - Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning vurderer, at udgifterne til reovering af vejafvandingsanlæg i 2020 vil beløbe sig til 500.000 kr.

I anlægsbudgettet for 2020 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 16.218.900 kr. Natur- og Miljøudvalget godkendte den 3. december 2019 prioriteringer for 16.000.000 kr., herunder 500.000 kr. til reovering af vejafvandingsanlæg. Det korrigerede rådighedsbeløb i puljen udgør pr. 4.071.736 kr. inkl. budgetoverførsler fra 2019 på i alt 152.836 kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Brandsikkerhed i plejeboliger på Bornholm

Åbent punkt

10 Brandsikkerhed i plejeboliger på Bornholm

82.18.00G01-0047

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	10	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På baggrund af branden i Farsøhthus plejecenter den 3. august 2018, modtog Bornholms Regionskommune, ligesom landets øvrige kommuner, den 24. september 2018 et hyrdebrev fra Transport, Bygnings- og Boligministeriet (TBST).

I brevet blev kommunen opfordret til at gennemgå brandsikkerheden i både de kommunale og private plejeboliger og vurdere om brandsikkerheden som minimum lever op til de brandkrav, der var gældende da bygningen senest fik byggetilladelse. Dernæst at vurdere om der er steder hvor dispensationer i forhold til brandtekniske foranstaltninger er givet på et grundlag, der siden er blevet ændret og dermed ikke længere er gældende.

Ejendomsservice koordinerede den samlede undersøgelse, som har strakt sig over perioden oktober 2018 og frem til marts 2020, hvor alle plejecentre og plejeboliger fysisk er gennemgået i det omfang der var muligt, over flere omgange ligeledes med hjælp fra diverse eksterne konsulenter.

Resultatet af undersøgelsen er løbende fremsendt til TBST tilknyttede konsulent NIRAS, som kvitterede med en teoretisk vurdering af den aktuelle brandsikkerhed i de enkelte plejeboliger, med et forslag om anbefalede indsatsområder.

De steder hvor dette måtte være tilfældet, blev Ejendomsservice bedt om at lave et anlægsoverslag over de omkostninger, der vil være forbundet med at ændre på forholdene.

Det har resulteret i 3 anlægsberegninger, som herunder præsenteres som spor 1, 2 og 3, hvor spor 1 og 2 præsenteres sammenlagt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a) Center for Ejendomme og Drift igangsætter kommunikationen med de berørte ejendomsselskaber og beboerdemokratier i de enkelte plejeboliger i henhold til procesplan,
- b) der nedsættes en følgegruppe iht. den i sagen foreslåede sammensætning,
- c) gennemgang og tilbudsindhentning ift. Spor 1 og 2 igangsættes og afsluttes med den økonomiske beregning, der kan indgå i Budgetforhandlinger 2021/2022,

d) spor 3 drøftes som alternativ til spor 1 og 2, og at første fase igangsættes.

Social- og Sundhedsudvalget den 4. maj 2020:

- a) Anbefales
- b) Anbefales
- c) Anbefales
- d) Drøftet og udvalget anbefaler ikke spor 3. Niclas Fick kan ikke medvirke til, at spor 3 ikke anbefales.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

- a) Anbefales.
- b) Anbefales. Udvalget indstiller Ole Rødvig til følgegruppen.

Udvalget anbefaler, at gennemføre en gennemgang og tilbudsindhentning afsluttes med den økonomiske beregning i forhold til spor 3, der kan indgå i budgetforhandlingerne for budget 2021 og 2022. Else-Merete Knoop og Kim Jacobsen kan ikke medvirke, idet de anbefaler spor 1 og 2.

Sagsfremstilling

Arbejdet med at registrere og vurdere bygningernes brandsikringsmæssige tilstand blev varetaget i et samarbejde mellem Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice og Center for Natur og Miljø, Beredskab og Niras som ekstern rådgiver for TBST.

Ejendomsservice koordinerede den samlede undersøgelse, som har strakt sig over perioden oktober 2018 og frem til marts 2020, hvor alle plejecentre og plejeboliger fysisk er gennemgået i det omfang der var muligt, over flere omgange ligeledes med hjælp fra diverse eksterne konsulenter. Undersøgelsen blev afbrudt som en konsekvens af Corona-situationen, hvorfor enkelte delelementer i anlægsbudgettet, som kunne være besigtiget, er teoretisk prissat.

Direktionen har løbende givet tilrettevisninger i sagen, og ligeledes bedt om udarbejdelse af overslagsberegning på, hvad det koster at bringe samtlige plejeboliger op på niveau beskrevet i Bygningsreglement 2018, på det brandtekniske område.

Der er indledningsvis søgt historiske byggesagsoplysninger i de tilgængelige arkiver, hvilket viste sig at være en uoverkommelig opgave ift. mængden af dokumenter som skulle gennemgås. Der er dog lavet en eksempel gennemgang af Plejecenter Klippebo.

På dette undersøgelsesgrundlag har Ejendomsservice udarbejdet et anlægsbudget, der beskriver brandsikkerhedstiltag i 3 spor.

- *Spor 1 omfatter prissætning af kendte dispensationer for daværende bygningsreglement, givet på Plejecenter Klippebo og Åbo.*
-
- *Spor 2 omfatter prissætning af de anbefalinger fremsendt af Niras*
-
- *Spor 3 omfatter prissætning af alle plejeboliger til et brandsikkerhedsniveau svarende til krav i Bygningsreglement 2018.*

Opgavens tre spor drejer sig således om at beregne priser for at brandsikkerheden i kommunens plejeboliger lever op til hhv. de regler, der var gældende, da bygningerne blev

opført eller alternativt om at alle bygningernes brandsikkerhedsniveau hæves til at opfylde de brandkrav BR18 (Nyeste bygningsreglement) foreskriver.

Som følge af Niras tilbagemeldinger på BRKs egne registreringer af brandsikkersikkerheden på øens plejehjem, har beredskabet lavet en meget grundig gennemgang af Klippebo plejecenter. Der er brugt over 150 timer på den første sag, som er en relativ enkel bygning.

Her viste den systematiske gennemgang af de forskellige byggesager og af bygningerne, at der var mange steder man burde følge op på brandsikkerheden og steder hvor man skal foretage principielle beslutninger i forhold til ændringer af tidligere truffede valg.

Anlægsoverslaget i forhold til spor I og spor II er lavet ud fra en teoretisk og overordnet gennemgang af de tilbagemeldinger Niras har givet på de enkelte plejecentre og bofællesskaber/ døgninstitutioner. Det vil sige at anlægsoverslagene skal ses som en pejling på hvilke omkostninger der *kan* være forbundet med den gennemgribende gennemgang, der her indstilles til at blive foretaget i næste fase af projektet.

Det obligatoriske årlige brandtilsyn, som beredskabet står for, forholder sig til bygningernes tilstand, installationer og brug, men ikke til grundlaget for indretningen og valg af installationer.

Beslutningskompetencen omkring en anlægsinvestering af denne karakter, i sager omfattet af almenboligloven ligger hos Kommunalbestyrelsen.

Da det er et myndighedskrav, at brandsikringen i bygninger er tilstrækkelig i forhold til byggelovgivning, hvortil der er visiteret ældre og plejekrævende borgere, der ikke kan forventes at bringe sig selv i sikkerhed i tilfælde af brand, er det kommunalbestyrelsen, som træffer beslutning om anlægsinvesteringen til brandsikring og anlægsfølgeudgifter. Beboerne har ikke vetoret. Beboerne skal orienteres om de huslejemæssige konsekvenser af anlægssagen.

Center for Ejendomme og Drift anbefaler, at der nedsættes en følgegruppe der kan følge processen og overordnet sikre de enkelte plejeboliger idet der ikke altid er et fungerende beboerdemokrati til stede på de enkelte plejecentre/plejeboliger.

Spor 1 og 2 – Lovliggørelse af Klippebo og Åbo iht. kendte dispensationer og anbefalinger fremsendt af Niras.

Begge spor kræver en grundig gennemgang af 14 (11 der er beskrevet i anlægsbudgettet + 3 bofællesskaber/ døgninstitutioner, som ikke har været mulige at gennemgå endnu) af de bygninger, som huser plejeboliger til personer der ikke vurderes at kunne bringe sig selv i sikkerhed i tilfælde af brand.

Man kan overordnet dele udrednings- og prissætningsarbejdet op i to kategorier, hvor den ene handler om selve den fysiske bygning og den anden handler om de brandtekniske installationer.

Anlægsbudget for spor 2 og 3. (detaljeret anlægsoverslag vedlagt som bilag 1)

Brandsikring af plejeboliger		
Samlet Anlægs- og driftsoverslag		
	Spor I og II sammenlagt	Spor III
Samlede anlægsudgifter i alt	23,5	70,8
Samlede ekstra driftsomkostninger i alt	0,5	1,0
Udgifter til ekstern rådgivning ved udbud	0,1	0,1
Samlede anlægsudgifter BRK	9,1	17,5

I Spor 1 og 2 skal den fysiske bygning, f.eks. den brandmæssige opdeling og redningsåbninger vurderes ud fra de regler, der var gældende, da bygningen blev opført/ væsentlig ombygget, hvorimod det ikke giver mening at lave tekniske installationer der forholder sig til tidligere standarder. Derfor vil de blive udbudt efter BR18 brandkrav.

Spor 3 - For at hæve niveauet på det brandtekniske område til BR18 niveau, ville der på samtlige bygninger ifølge rådgivning fra brandmyndigheden skulle etableres nye ABA-anlæg, et antal nye branddøre forsynet med ABDL-anlæg og som udgangspunkt også sprinkleranlæg. Det vil grundet de fleste af bygningernes alder være nødvendigt at etablere kompenserende tiltag for manglende eller tvivlsom passiv brandsikring.

Sagen blev fremlagt for direktionen ultimo marts, hvor det blev besluttet at Spor 2 inkl. spor 1 som del af dette, bør afstedkomme en udvalgsorientering og en indstilling om igangsætning af spor 2, mens Spor 3 indstilles til drøftelse.

Organisering af opgaven/Projektet

Følgegruppen foreslås sammensat med et medlem fra hhv. Natur- og Miljøudvalget og Social- og Sundhedsudvalget, Koncerndirektøren, Centerchef for Center for Ejendomme og Drift, Centerchef for Center for Ældre, en plejecenterleder samt en beboerrepræsentant fra fællesbestyrelsen, en repræsentant for Beredskabet, afdelingsleder i Ejendomsservice og projektlederen
Følgegruppens medlemmer forventes at bidrage med relevant viden på deres områder og der afholdes ad-hoc møder.

Udbud af opgaven

Alt efter hvilket udførelsesspor der vælges, vil den samlede udbudsopgave ændre sig. Rådgiveropgaven vurderes i begge spor, at være kompleks, hvilket understreges af, at der kræves helt specielle kompetencer til at projektere brandsikkerhedsanlæg. På f.eks. sprinklerområdet, har vi ikke disse kompetencer på Bornholm, hvorfor der formodentlig skal søges rådgivning uden for lokalområdet.

Anlægsarbejdet kan i spor 2 udbydes i henhold til tilbudsloven, hvor spor 3 overstiger tærskelværdien for tilbudsloven vedr. samlet anlægssum, hvorfor udbudslovens bestemmelser skal iagttages. På rådgiverområdet, anslået 10–12 % af anlægssummen, er tærskelværdien i begge spor overskredet, hvorfor den ydelse skal i EU udbud. Rådgiverydelsen er i dette spor så kompliceret, at Center for Ejendomme og Drift skal have bistand fra ekstern rådgiver til at udføre en prækvalifikation af egnede projekterende rådgiverteam, hvorefter selve rådgiveropgaven skal udbydes blandt disse.

I spor 2 og 3 forventes det, at der vil skulle afsættes betydelige interne resurser til projektstyring og koordinering imellem plejecentrene. Denne resurse er ikke prissat endnu, idet den vil variere alt efter hvilket spor der vælges. En ekstern rådgiver vil kunne løfte en stor del af opgaven.

Spor 2	Spor 3
Ejendomsservice udbyder rådgiveropgaven sammen med ekstern konsulent	Ejendomsservice udbyder rådgiveropgaven sammen med ekstern konsulent
	Prækvalificering af rådgivere
Rådgiver udbyder opgaven	Rådgiver udbyder opgaven
Anslået anlægssum 23,5 mio. kr.	Anslået anlægssum 70,8 mio. kr.
Tilbudslov	Udbudslov
16 lokationer – Plejecentre	16 lokationer – Plejecentre
Samlet opgave udbydes i delentrepriser	Samlet opgave udbydes i delentrepriser
Kan udbydes i enkeltstående opgaver der udføres over tid, i henhold til tilbudslov, eller i sammensatte klumper.	Det skal undersøges nærmere hvad det betyder iht. udbudsloven, for den samlede udbudssum, hvis arbejderne opdeles i f.eks. 4 enkeltstående udbud. Således at opgaven udbydes over en længere tidsperiode.

Udførelsesfasen:

Der må forventes visse udfordringer i en eventuel udførelsesfase, for beboerne. I begge spor vil der skulle foregå arbejder i de private beboelser, i længere eller kortere tid. Om der er behov for genhusning er for tidligt at sige, men der er en reel risiko for at det kan blive aktuelt. I så fald er det en udgift der skal medregnes i anlægsbudgettet og i den endelige finansiering/låneoptagelse og pålignes de enkelte lejemaal i henhold til en nærmere fastsat fordelingsnøgle.

Økonomiske konsekvenser

De samlede anlægs- og driftsudgifter ved spor 1 og 2 omfatter 10 ud af 12 plejecentre og bofællesskabet Stenbanen. De tre andre bofællesskaber/ døgninstitutioner, der ikke ejes af BRK, skal gennemgås og prissættes, da der i projektfasen ikke var tid og ressourcer til den del.

Klintebo	1.138	71	6.164	384	6.548	153	7.113	442	7.555	211
Kommandanth.	951	91					5.944	568	6.512	272
Nexøhuset	1.230	103					7.688	644	8.332	309
Nylars	1.441	142	7.805	772	8.577	309	9.006	891	9.897	428
Røbo	1.201	93	6.505	502	7.007	200				
Snorrebakken	1.063	38					6.644	237	6.881	32
Åbo	1.267	49	6.863	263	7.126	0	7.919	303	8.222	40
Stenbanen	849	106					5.306	661	5.967	317

Det skal bemærkes, at beregningerne er udtryk for eksempler, der er baseret på at beboerne ikke har indtægter ud over pensionen. For folkepensionister betyder indtægter ud over pensionen en yderligere stigning i nettolejen. Nettostigningen er estimeret til ca. 40 kr. og ca. 60 kr. mere pr. måned ved en indtægt der er hhv. 2.000 kr. og 5.000 kr. højere pr. måned end i beregningerne i tabellerne.

Der kan eventuelt være mulighed for andre finansieringsmuligheder i den enkelte afdeling. Dette skal afdækkes konkret og kan betyde, at lejen stiger mindre end anført i tabellerne.

Der er alene foretaget beregninger for kommunens egne plejecentre. Det skønnes, at huslejstigningerne på de øvrige plejecentre vil være i de samme intervaller. Som følge af de stigende huslejer, både i kommunens og øvrige plejecentre, bliver der en merudgift til boligstøtte for kommunen. Der er ikke udarbejdet skøn over merudgiften.

For beboere på Toftegården beregnes opholdsbetalingen ud fra beboernes indkomst, hvorfor investeringerne ikke får konsekvens for beboernes betaling. For Sønderbo får investeringerne heller ikke betydning for taksten for aflastningsophold, da der er loft over taksten.

Forslag til Proces- og inddragelsesplan

Tidshorizonten for spor 1 vil være år 2020/2021 og ved beslutning om iværksættelse af spor 2 og 3 vil tidshorizonten strække sig udover år 2021.

De forskellige plejecentre og bofællesskaber/ døgninstitutioner har forskellig kompleksitet i forhold til størrelse, til- og ombygninger og ejerskabsforhold. Det betyder at proces- og inddragelsesplanen udelukkende angiver en rækkefølge for den samlede proces.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at lave en tidsplan, udover en igangsætning af generel orientering af eksterne boligselskaber og beboere.

Der må forventes visse udfordringer i en udførelsesfase, for beboerne. I begge spor vil der skulle foregå arbejder i de private beboelser, i længere eller kortere tid. Om der er behov for genhusning er for tidligt at sige, men der er en reel chance for at det kan blive aktuelt. I så fald er det en udgift der skal medregnes i anlægsbudgettet og i den endelige finansiering/lånoptagelse og pålignes de enkelte lejemaal i henhold til en nærmere fastsat fordelingsnøgle.

Brandsikring af plejeboliger – Forslag til procesforløb		
Fase	Handling	Tidsplan
1	Udvalgsbehandling/ kommunalbestyrelse	April 2020
	Nedsættelse af følgeudvalg	Maj 2020
	Orientering af boligselskaber/beboere	Maj 2020
	Gennemgang og tilbudsindhentning	Maj – november 2020
	Økonomisk beregning - anlægssag	December 2020
2	Udvalgsbehandling/ kommunalbestyrelse	
	Beboerdemokrati/ -orientering	
	Forhandling med boligorganisationer	
	Lånoptagelse	
	Udbudsproces ved ekstern rådgiver	
	Byggetilladelse	
	Anlægsarbejde	
	Indflytning	

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Orientering om status på ESCO fase 2, samt ændring af principper for energibesparende tiltag

Bilag

Bilag 1 - ESCO fase 2, oprindeligt bilag

Bilag 2 - ESCO fase 2, status

Åbent punkt

11 Orientering om status på ESCO fase 2, samt ændring af principper for energibesparende tiltag

82.09.01G01-0012

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	11	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23. februar 2017 en anlægsbevilling til videreførelse af energioptimerende tiltag i kommunens ejendomme.

Dette dagsordenpunkt giver en status på de første 3 år af den 4-årige bevilling. Samtidig indstiller Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice, at der ændres i principperne for hvilke energioptimeringstiltag der kan anvendes under ordningen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- a) status tages til efterretning og
- b) at principperne for energioptimerende tiltag ændres, så arbejderne ikke udføres ud fra en liste men ud fra påviste behov.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Udsættes til møde i Natur- og Miljøudvalget 2. juni 2020.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23. februar 2017 en anlægsbevilling på 12 mio. kr. til energirenovering i de kommunale bygninger, ESCO fase 2. Rådighedsbeløbene blev fordelt på årene 2017–2020 med 3 mio. kr. årligt. Formålet med projektet er at iværksætte en række energibesparende tiltag med henblik på at opnå besparelser på driftsbudgettet.

Anlægssagen indeholdt et bilag, der viste de bygninger og tiltag der, på det tidspunkt, var kendt og dannede grundlag for anlægsbevillingen. Listen var oprindeligt ikke ment som en endelig opgørelse over opgaver, men mere som en række eksempler på hvor der var mulighed for energibesparelser. Listen er vedlagt som bilag 1.

Der er, ud over de tiltag, som er beskrevet i bilag 1, også udført tiltag i kommunens øvrige bygninger. Bilag 2 i denne sag, viser samlet status over de tiltag, der er udført. De energibesparende tiltag, der er etableret under bevillingen, er indføjet for årene 2017-2019.

Det nuværende forbrug pr. 2. april 2020 udgør nedenstående:

Hele kroner	Forbrug 2017	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Forbrug 2020	Forbrug i alt
ESCO, Projektledelse	235.615	282.055	280.433	51.596	849.699
ESCO, Generelle udgifter	1.350		20.754	159	22.263
ESCO, Indkøb ej øremærket	649.784	204.262	50.975	8.177	913.198
ESCO, Energoptimering	2.162.043	1.299.365	2.374.169	527.834	6.363.410
ESCO, energioptimering, momsreg.	72.847	257.589	101.943	65.904	498.283
ESCO, Solceller			299.317		299.317
Nettoudgifter i alt	3.121.639	2.043.271	3.127.591	653.669	8.946.170

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb *	Nuværende forbrug	Resterende rådighedsbeløb
I alt	12.000.00	12.346.000	8.946.170	3.399.830

* Beløbet er prisreguleret med 346.000 kr. i perioden 2017-2020.

Alle de delprojekter, der er gennemført har holdt sig inden for den maksimale tilbagebetalingstid på 12½ år.

Når der samtidig bliver igangsat nye initiativer – f.eks. bedre ventilation, som medfører et større energiforbrug – kan det på den samlede installation se ud som om at der er et stagnerende eller stigende forbrug, på trods af energibesparelser andre steder i bygningen. Alle energiprojekter bliver naturligvis gennemberegnet inden igangsættelse for at sikre, at tilbagebetalingstiden overholdes.

Der dukker hele tiden egnede emner til energibesparelser op. Mange af disse projekter kan udføres som hasteopgaver, og kan herved være med til at understøtte beskæftigelsen under Corona-krisen. Det indstilles derfor, at det resterende rådighedsbeløb på 3.399.830 kr. anvendes ud fra påviste behov for energioptimerende tiltag, og forsat ud fra det generelle princip om en maksimal tilbagebetalingstid på 12½ år.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23. februar 2017 en anlægsbevilling på 12.000.000 kr. til ESCO, energirenovering i de kommunale bygninger, fase 2, finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i det vedtagne budget for 2017.

Projektets økonomi udgør på nuværende tidspunkt:

	Kroner
Rådighedsbeløb afsat i budget 2017	12.000.000
Forbrug 2017-2020	-8.946.170
Prisregulering fra 2017 til 2020	346.000
Korrigeret budget 2020	3.399.830

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice anbefaler, at det resterende rådighedsbeløb på 3.399.830 kr. anvendes ud fra påviste behov for energioptimerende tiltag, og forsat ud fra det generelle princip om en maksimal tilbagebetalingstid på 12½ år.

Anlægsudgiften lånefinansieres. Der blev tilsvarende afsat rådighedsbeløb på i alt 12.000.000 kr. til låneoptagelse, 3.000.000 kr. i hvert af årene 2017-2020.

Lånene optages årligt i marts/april måned, hvor der optages lån på sidste års låneramme. Der bliver ansøgt om anlægsbevilling til låneoptagelse i forbindelse hermed.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 12: Borgervejleder i Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

12 Borgervejleder i Bornholms Regionskommune

00.17.00A00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-04-2020	3	
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	12	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

I budgetprocessen til budget 2020 blev det besluttet, at arbejde videre med et oplæg til en borgerambassadørfunktion, der dækker alle kommunens borgerrettede områder.

I det følgende er termen "borgerambassadør" erstattet af termen borgervejleder.

Borgervejleder er mere neutral og beskriver, hvad funktionen og rollen er, nemlig at være vejleder for borgeren.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

a) forslaget sendes til høring i fagudvalgene i maj 2020, inden fornyet behandling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i juni 2020, og endelig stillingtagen i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2021

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. april 2020:

Indstillingen godkendt.

Servicedirektøren indstiller, at:

- udvalget drøfter forslaget og afgiver høringssvar.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Udvalget tilslutter sig udvalgsformandens indstilling.

Udvalgsformanden indstiller, at Natur og Miljøudvalget

- a) tilslutter sig beskrivelsen af borgervejlederens ansvar og kompetencer
- b) ønsker borgervejlederen ansat direkte under kommunalbestyrelsen
- c) anbefaler, at der findes en bedre og mere åben titel for funktionen

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Indstilling anbefales. Niclas Fick kan ikke tilslutte sig a) idet opgaveporteføljen er for bred.

Sagsfremstilling

Lovgrundlaget for funktionen

Borgervejlederfunktionen kan oprettes efter § 65 e i den kommunale styrelseslov, hvilket indebærer, at borgervejlederen er direkte forankret under kommunalbestyrelsen, og dermed uafhængig af de stående udvalg og kommunens forvaltninger. Det betyder også, at borgervejlederen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen. Alternativt kan funktionen oprettes på ordinære vilkår og dermed samme ansættelsesmæssige vilkår som andre medarbejdere i organisationen.

Hvilken type af ansættelse skal en borgervejleder have?

Som anført ovenfor kan borgervejlederen enten ansættes af Kommunalbestyrelsen eller ansættes på lige fod med andre medarbejdere i Bornholms Regionskommune. Fordelen ved en ansættelse direkte under Kommunalbestyrelsen er, at borgervejlederen de facto er uafhængig af administrationen. Men fordelen ved at blive ansat på samme vilkår som andre medarbejdere i kommunen er, at borgervejlederen er underlagt de samme styrings- og ledelsesvilkår som andre medarbejdere.

Hvilke opgaver skal funktionen håndtere

Det overordnede formål med funktionen er at styrke dialogen mellem borgerne og kommunen, og bidrage til sikring af borgernes retssikkerhed i forbindelse med kommunens sagsbehandling.

Borgervejlederen skal dermed bistå borgere, brugere og erhvervsdrivende med hjælp, støtte, samt råd og vejledning i forbindelse med klager, eller andre forhold der vedrører kommunens virke og bidrage til, at disse bruges i et læringsperspektiv og konstruktivt til forbedring af kommunens sagsbehandling og borgerbetjening. Borgervejlederen skal også igennem dialog med de respektive centre medvirke til, at centrene bruger disse inputs til forbedringstiltag i forhold til deres respektive sagsbehandling og betjening af borgerne.

For at leve op til målsætningen om kontakt og dialog er det vigtigt, at borgervejlederen har et velfungerende internt netværk til alle centre.

Borgervejlederen skal bruge sin viden og erfaring fra borgernes, brugerens og de erhvervsdrivendes henvendelser til at yde uvildig rådgivning og vejledning til centrene. Dette sker som et naturligt led i borgervejlederens daglige arbejde men også gennem kursusvirksomhed og deltagelse i personalemøder, ledermøder m.v. Borgervejlederen bruger altså sine erfaringer aktivt med det formål at skabe læring i organisationen.

Borgervejlederen er ligesom kommunens øvrige medarbejdere underlagt de almindelige regler om offentlighed, tavshedspligt og habilitet i offentlighedsloven og forvaltningsloven m.v.

Borgervejlederen kan:

- Guide borgere, brugere og erhvervsdrivende, som ikke ved, hvor man skal henvende sig med et givent spørgsmål eller klage.
- Vejlede borgere, brugere og erhvervsdrivende, som har vanskeligt ved at forstå information fra kommunen.
- Vejlede borgerne, brugere og erhvervsdrivende om klagemuligheder i forhold til kommunens sagsbehandling, personalets optræden og den praktiske opgaveløsning.
- Formidle kontakt og styrke dialogen mellem borgerne, brugere, de erhvervsdrivende og centrene.
- Udøve en uvildig rådgivnings- og vejledningsfunktion for hele kommunens virksomhed i såvel det daglige samarbejde som i forbindelse med dialog med ledergrupper og gennem kursusvirksomhed m.v.

Borgervejlederen kan ikke behandle:

- Klager over det faglige indhold i kommunale sager og ændre på indholdet i en afgørelse, der er truffet.
- Sagen, hvis der er en anden klageinstans, som skal tage stilling til klagen.
- Sager, der er indbragt for det kommunale tilsyn, Folketingets Ombudsmand eller domstolene.
- Klager over det serviceniveau, der er vedtaget politisk eller fastlagt i loven.
- Sager vedrørende kommunens personale- og ansættelsesforhold.

Det er også vigtigt at huske på, at borgervejlederen ikke er advokat/jurist for borgerne og heller ikke har kompetence til at virke som sådan, og at der i borgervejlederens information til borgerne, brugerne og de erhvervsdrivende også vil blive lagt vægt på betydningen af, at de i første omgang retter henvendelse til den relevante sagsbehandler eller centerchefen.

Som en del af borgervejlederfunktionen vil der udarbejdes en årlig rapport over borgervejlederens arbejde til kommunalbestyrelsen.

Der udarbejdes en evaluering af borgervejlederens arbejde efter 1 år.

Det forventes, at borgervejlederen vil være en del af borgerrådgivernetværket i Danmark

Borgervejleders kompetencer

Der ønskes en borgervejleder som primært har fokus på både det formelle/lovgivningen i forhold til sagsbehandlingen, men også samarbejde og formidling er vigtige kompetencer. Herudover skal borgervejlederen kunne vejlede i at forstå en afgørelse, være den person som samler og koordiner og forfatter svar fra de involverede sager i de enkelte centre. Af andre egenskaber kræver det, at man skal være lynafleder, kunne mediere og kunne konfliktnedtrappe.

Med udgangspunkt i disse kompetencer kan borgervejlederen f.eks. have en akademisk baggrund som jurist, AC'er eller anden uddannelse med erfaring fra en lignende stilling.

Borgervejlederen skal have erfaring med og viden om borgerkontakt, jura, god forvaltningsudøvelse og gode kommunikative kompetencer.

Placering

Da borgervejlederens funktion går på tværs af Bornholms Regionskommunes organisation foreslås borgervejlederen placeret i Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariats juridiske enhed.

Opsummering

Direktionen anbefaler på baggrunden af ovenstående at:

Borgervejlederen ansættes på samme vilkår som andre medarbejdere i Bornholms Regionskommune og med de styrings- og ledelsesvilkår som andre medarbejdere. Der er heller ikke tradition i kommunen for ansættelser uden for den ordinære linjeorganisation og personaleansættelser under kommunalbestyrelsen

Borgervejlederens organisatoriske placering foreslås i Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariats juridiske enhed, da dette center i forvejen har opgaver, der går på tværs af organisationen i BRK.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget om en borgervejleder blev ikke finansieret i budget 2020 og skal dermed indgå i budgetprocessen for 2021. Der skal afsættes finansiering til et årsværk.

1 årsværk indeholdende udgifter til løn, uddannelse, it m.v. skønnes at koste ca. 620.000 kr. pr. år.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 13: Frivillighedsstrategi 2020-2022

Bilag

Strategi for frivillighed 2020_2022_endeligt_udkast 16.4

Åbent punkt

13 Frivillighedsstrategi 2020-2022

00.15.00G01-0026

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	13	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog på sit møde 10. oktober 2019 at igangsætte udarbejdelsen af en ny kommunal frivillighedsstrategi for perioden 2020-2022, med fokus på ensomhed blandt ældre, frivillighed blandt unge, optimering af samspil mellem kommune og frivillige, samt større synlighed om kommunens samarbejde med frivillige.

Nærværende udkast til behandling er udarbejdet i tæt samspil med Frivillig Forum Bornholm (FFB) og på grundlag af den fælles "Politik for frivillighed og aktivt medborgerskab", som Kommunalbestyrelsen tilsluttede sig i april 2015.

Udkastet har været sendt til orientering i de faglige organisationer med mulighed for bemærkninger, og fremlægges nu til behandling i de politiske fagudvalg inden endelig behandling i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udkastet til "Strategi for frivillighed og partnerskaber 2020-2022" godkendes.

Social- og Sundhedsudvalget den 4. maj 2020:
Anbefales.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte i april 2015 "Politik for frivillighed og aktivt medborgerskab", der udgør en fælles politisk ramme for Bornholms Regionskommune, frivillige, foreninger og andre aktører på Bornholm.

Formålet er at gøre det nemmere og mere attraktivt at være frivillig på Bornholm. Den fælles politik danner grundlag for Frivillig Forum Bornholm (FFB), der blev etableret i februar 2016 og

for tiden har 54 medlemsorganisationer, som bredt dækker foreningslivet og andre aktører med frivillige på Bornholm.

I den fælles politik er det aftalt, at regionskommunen har en kommunal strategi for handling på de forskellige områder, hvor der allerede er eller er brug for et tæt samspil mellem frivillige, foreningsliv og Bornholms Regionskommune.

Bornholms Regionskommune har et mangeårigt og vidtfavnende samarbejde med frivillige og foreningslivet. Det gælder indenfor natur- og miljøbevaring, strandrensning, udvikling af lokalsamfund, patientforeninger, psykiatri- og handicapområdet, plejecentre, integration af flygtninge, kultur, fritid og idræt, på skoler og samarbejde med de uniformerede dele af foreningslivet som spejdere, samaritter og hjemmeværn.

Strategien for 2020-2022 afløser strategien for 2017-2019, hvor fokus dels var på udviklingen af en række tværgående værktøjer til at styrke samspillet med frivillige og foreninger, herunder frivilligportalen www.frivilligbornholm.dk, dels handleplaner på fire områder: Den rehabiliterende organisation, integration af flygtninge, en åben og inkluderende folkeskole, samt sunde og grønne lokalsamfund.

Fokus i den nye strategi vil være på følgende 5 områder:

1. At det er nemt og attraktivt at være frivillig på Bornholm uanset tilknytningsforhold til forening eller kommune
2. at det er nemt og attraktivt for kommunens medarbejdere at samarbejde med frivillige
3. at borgerne oplever sammenhæng mellem indsatserne fra de kommunale medarbejdere og de frivillige
4. at der skabes anledninger til at den frivillige verden og kommunen mødes og samarbejder
5. at hele organisationen indtænker frivillige og partnerskaber med foreningslivet i opgaveløsninger og udvikler nye initiativer, hvor det er muligt - og sammen med erhvervslivet, hvor det giver mening.

På kommunalbestyrelsens møde 10. oktober 2019 blev der endvidere identificeret fire særlige indsatsområder, som der i det nærværende udkast indgår handleplaner for:

- A. Ensomhed blandt ældre, hvor de konkrete handlinger tager deres udspring i kommunalbestyrelsens temadag 5. marts 2020 om Ældre og ensomhed.
- B. Frivillighed blandt unge, hvor de konkrete handlinger sker indenfor et projekt "Gruppefrivillighed – unge griber sagen sammen", som gennemføres i et samarbejde med Frivilligcenter Vesterbro/Kgs. Enghave/Valby. Projektet henvender sig i første omgang især til 10. klassecentret og erhvervsuddannelser på Campus Bornholm.
- C. Optimering af samspil med frivillige, hvor de konkrete handlinger er en styrket dialog mellem regionskommunens politikere, de frivillige og foreningslivet, samt anerkendelse af den frivillige indsats, og videreudvikling af rammer og værktøjer, der kan understøtte frivillighed og samspil
- D. Større synlighed om kommunens samarbejde med frivillige, herunder med anvendelse af regionskommunen interne Dragenettet, hjemmeside, facebook og i forbindelse med afholdelsen af den årlige Frivillig Fredag, sidste fredag i september. Endvidere vil der indgå en opsøgende indsats for at afdække yderligere potentiale i kommunens centre og institutioner for samarbejde med frivillige.

Gennemførelsen af strategien koordineres i et samarbejde mellem Center Sundhed og Center Regional Udvikling, IT og Sekretariat.

Økonomiske konsekvenser

Gennemførelsen af strategien vil ske inden for de af kommunalbestyrelsen vedtagne budgetrammer.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 14: Fora på erhvervsområdet

Bilag

Fora på erhvervsområdet _politisk behandling

Åbent punkt

14 Fora på erhvervsområdet

24.00.00A00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	14	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med udarbejdelse af den erhvervspolitiske ramme blev der bedt om, at erhvervslivets muligheder for at mødes med henholdsvis politikerne og administrationen i BRK blev gennemgået og udviklet. Dette er sket i dialog med Business Center Bornholm og Bornholms Erhvervsråd. Der er et centralt ønske fra erhvervslivet om at møde med politikerne til et dialogmøde. Der er derfor lagt op til et årligt dialog møde mellem Bornholms erhvervsråd og Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, med deltagelse af formændene for henholdsvis Natur- og Miljøudvalget og Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget. Øvrige møder fremgår af bilaget.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- oplægget til fora på erhvervsområdet indstilles til godkendelse af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Efter vedtagelsen af den erhvervspolitiske ramme i november 2019 ([Erhvervspolitik](#)) er der blevet arbejdet på at kortlægge, hvilke fora'er der findes i dag, og hvilke der er behov for bliver oprettet.

Der er i den forbindelse udarbejdet det vedhæftede bilag som omhandler "fora på erhvervsområdet". De fleste af de beskrevne fora er eksisterende, men der er også foreslået nye.

Dem, der har direkte betydning for udvalgene, er følgende nye fora:

Erhvervsrådet mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Rammevilkår, arbejdskraft, erhvervsfremme osv. (Det er meningen at dette møde skal være med til at erstatte brugerrådet)

Hvem: Erhvervsrådet mødes med ØEPU, JUFU formand og NMU formand omkring erhvervsområdet bredt, og på et strategisk niveau.

Hvor tit: 1 gang årligt

Destination Bornholms bestyrelse mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Kontrakt, handlingsplaner og budget osv.

Hvem: Destination Bornholms bestyrelse – mødes med ØEPU

Hvor tit: 1 gange årligt i forbindelse med budgettet (følger samme måde som dialogmøderne med de enkelte centre)

Business Center Bornholms bestyrelse mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Kontrakt, handlingsplaner og budget osv.

Hvem: Business Center Bornholm mødes med ØEPU

Hvor tit: 1 gange årligt i forbindelse med budgettet (følger samme måde som dialogmøderne med de enkelte centre)

Bornholms Erhvervsråd mødes én gang årligt med Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Her er der også deltagelse af formændene fra henholdsvis Natur- og Miljøudvalget og Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget. Dette for at sikre en bred politisk dækning af erhvervsområdet, da f.eks. spørgsmålet omkring kvalificeret arbejdskraft primært er placeret hos Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Formålet med mødet vil være f.eks. at drøfte rammevilkår, kvalificeret arbejdskraft erhvervsfremme osv. Mødet vil være på et strategisk niveau.

Der er desuden, i forbindelse med indgåelsen af nye kontrakter med Business Center Bornholm og Destination Bornholm aftalt, at begge parter har et dialogmøde med Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget omkring deres budgetter og handlingsplaner.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarestrategiens målsætninger, status april 2020

Bilag

Bilag 1 Bornholms Fødevarestrategi 2017-2025

Bilag 2 Status på handlingsplan for BRKs mål i strategien

Åbent punkt

15 Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarerstrategiens målsætninger, status april 2020

83.05.00G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	15	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og skoleudvalget indstiller
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

KB besluttede 12.10.17 handlingsplan for Bornholms Regionskommune under Bornholms Fødevarerstrategi. I den forbindelse blev det besluttet, at fagudvalgene tilhørende de udpegede centre efterfølgende årligt blev forelagt en status for arbejdet. KB behandlede sidste status den [31. januar 2019](#).

I nærværende sag forelægges seneste status for indsatser under nævnte udvalg ovenfor.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 4. maj 2020:
Anbefales.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Fødevarerstrategi 2017-2025 (bilag 1) har været et konkret udbytte af partnerskabet fra 2014 mellem Bornholms Regionskommune, Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm. Partnerskabet er dannet for sammen at arbejde for målsætningen "Udvikling og afsætning af bornholmske kvalitetsfødevarer". Og Fødevarerstrategiens vision lyder: "Bornholm er fyrtårnet i det danske fødevarerlandskab. Og øen skal vokse og blomstre heraf".

Med strategien arbejder de tre partnere hver for sig og sammen om flg. fire målsætninger:

- 1) Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø
- 2) Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareoplevelser
- 3) Bornholm vælger lokale råvarer og produktion
- 4) Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet

Med afsæt i disse fire målsætninger har Bornholms Regionskommune vedtaget 21 indsatser. Disse ligger alle inden for regionskommunens eget handlerum. De fleste af indsatsernes var allerede eksisterende indsatser i regionskommunen, der med deres aktivitet støtter op om målsætningerne i fødevarestrategien. Dog var nogle af indsatserne nye indsatser, som kommunalbestyrelsen vedtog 22.12.16 som en del af forberedelsen til fødevarestrategien (se kolonnen Ny i BRK nedenfor).

Nedenfor er oplistet status på udvikling ift. alle BRKs indsatser opdelt efter fagudvalgene. I bilag 2 er status detaljeret og opdelt efter målene i strategien. Både nedenfor og i det uddybende bilag er niveauet af fremdrift på de enkelte indsatser vurderet med farveangivelserne.

Grøn: Jævn og positiv fremdrift. **Gul:** Træg fremdrift. **Orange:** Udfordret på fremdrift.

Stat us april 202 0	Indsatser	Nr.	Ny i BR K	Jf. målsætning
Under Social- og Sundhedsudvalget (dog med driftsansvaret fordelt på andre fagudvalg)				
	Sikrer at alle køkkenmedarbejdere er kvalificerede til at arbejde med de lokale råvarer.	2a	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareoplevelser"
	Informerer om det bornholmske "terroir" - de særlige bornholmske egnsspecifikke smagskendetegn og produkter - til BRK's måltidsmodtagere	2b	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareoplevelser"
	Mad- og måltidsfunktion, der sikrer helhedsorienteret udvikling af gode måltider	2c		# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareoplevelser"
	Bæredygtighedscertificerer 10 offentlige produktionskøkkener (i 2025)	4c	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Reducerer madspild (max 10%, 2020)	4d		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
Under Børne- og Skoleudvalget				
	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. madskoler på en folkeskole).	4h 2		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"

Under Natur- og Miljøudvalget				
	Anvender 60% økologiske varer i egne gryder (offentlige produktionskøkkener)	4b		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Krav om økologisk drift i alle BRK's forpagtningsaftaler.	4e	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Bæredygtig drift af offentlige og private særligt udpegede naturområder	4f		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald.	4g		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
Under Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget				
	Arbejder for at sikre først dele af – og siden en hel Fødevarer-videreuddannelse	1e		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Understøtter erhvervets rekrutteringsbehov	1f		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
Under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget				
	Medfinansierer og understøtter Fødevareklyngen.	1a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Fødevarer udpeget som et af tre indsatsområder i Erhvervsudviklingsstrategien	1b		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Understøtter aktivitet til fremme af produktinnovation og iværksætterier.	1c		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Arbejder med fødevarerudbud som understøttende for øget udbud- og afsætning hos lokale fødevarer virksomheder	1d		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Understøtter udviklingen af Det Blå Bornholm	1g		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Fast monitorering af råvareindkøbet (jf. BRKs mål om 40% lokale varer i 2020).	3a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevaremiljø.
	Deltager i Madfællesskabet for herigennem at udvikle fødevarer systemer, der fremmer regionale aftaler mellem producenter og aftagere.	3c	Ny	#3 "Bornholm vælger den lokale råvare og produktion"
	Politisk mål om 20% økologiske	4a	Ny	#4 "Bornholm

	dyrkede arealer på Bornholm			fremtidssikrer gennem diversitet"
	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. fødevarer ind i BGI mål).	4h 1		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"

Samlet udvikling imod strategiens mål

Her cirka en tredjedel inde i strategiperioden er centrale dele af strategien udfordret af svære vilkår for videreførelse af centrale dele af strategiens indsatser under mål 1 og mål 2, både vedrørende BRKs mål herunder men også vedrørende de to andre partners mål, Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm.

Udfordringen bunder primært i regeringsoplægget til centralisering af klyngestrukturen, således at den eksisterende understøttelse af den nuværende lokale fødevarerklynge (herunder den specialiserede rådgivning og netværksvaretagelsen) på Bornholm har svære vilkår for fortsættelse, når eksisterende midler udløber medio 2020. Forsvinder denne understøttelse, vil indsatsen også forsvinde for en stor del af strategiens mål. For BRKs vedkommende er indsatser lagt under 1a, der derfor er markeret som "udfordret" og farvet orange.

Desuden betyder nedlæggelse af mad- og måltidskonsulenten at der laves færre udviklingsaktiviteter med reference til området og til fødevarerstrategien. Det har indflydelse på udvikling af arbejdet med forsat varetagelse af mål om 60% økologiske råvarer med mere, opnåelse af 40 % lokale varer, begrænsning af madspild (max 10 %) samt bæredygtigheds certificeringer af køkkener.

Endeligt er det endnu uvist i hvor stort omfang den eksisterende corona-krise vil få betydning for strategi-arbejdet, herunder om situationen for det bornholmske fødevarerhverv efter krisen vil være forandret i en sådan grad, at centrale dele af fødevarerstrategien ikke længere er retvisende. Hvis det eksempelvis er nogle andre problemstillinger fødevareraktiviteterne står med bagefter end bla. manglen på kvalificeret arbejdskraft. Omvendt kan corona-krisen også vise sig at betyde et øget fokus på det nære, herunder også et øget fokus og en øget opbakning i lokalbefolkningen på at understøtte de lokale producenter.

Bornholms Regionskommunes fremdrift med egne indsatser

Status for arbejdet for hver af Bornholms Regionskommunes 21 målsætninger ses kort af ovenstående skema der er uddybet i vedhæftede handlingsplan (bilag 2).

For de fleste af indsatserne ses en jævn og positiv fremdrift (markeret med grønt), mens nogle af indsatserne har en træg fremdrift (markeret med gul) og nogle direkte er udfordret (orange markering).

Nedenfor fremhæves de indsatser, hvor der ses en træg fremdrift (gul) eller hvor fremdrift er udfordret (orange).

Det ses af skemaet i bilag 1, at følgende fire indsatser har en træg fremdrift (gul):

- **Indsats 1c;** "Understøtter aktivitet til fremme af produktinnovation og iværksætter". Der er pt ikke aftalt fortsat understøttende aktivitet her. Dog skal nævnes at BCB og Erhvervshus Hovedstaden arbejder på at få et iværksætterprogram til Bornholm, der kan arbejde videre med de erfaringer der er gjort i programmet "588", for blandt andre fødevareriværksættere.
- **Indsats 1e;** "Arbejder for at sikre først dele af – og siden en hel Fødevarer-videreuddannelse". BRK bidrog i 2019 til planlægning og gennemførelse af PhD kurset fra Food, Places and Innovation - making sense of new place based food movements fra

Aalborg Universitet, afholdt på Bornholm. Der er dog ikke planlagt yderligere aktiviteter pt.

- **Indsatsen 2b**; "Informerer om det bornholmske terroir og produkter til BRKs måltidsmodtagere".

Indsatsen vil blive mindre fremadrettet qua nedlæggelse af mad- og måltidskonsulenten. Dog færdiggør arbejdsgruppen under partnerskabet bag fødevarerstrategien i 2020 et arbejde, der har stået på de sidste to år vedrørende en beskrivelse og formidling af det bornholmske terroir. En udgivelse er på vej med lokal fondsstøtte. Herefter vil det også blive formidlet til regionskommunens måltidsmodtagere.

- **Indsats 4g** "Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald". Indsatsen kan være svær at opnå, da der endnu ikke er et færdigt system til indsamling og forarbejdning af husholdningsaffald. Dog satses der i 2021 på at få logistikkæden for indsamling af madaffald klar, hvilket er et centralt første skridt.

Indsatser, der er svært udfordret (orange):

- Som nævnt ovenfor er **indsats 1a** "Medfinansierer og understøtter Fødevarerklyngen" udfordret da den statslige prioritering af en ny klyngestruktur begrænser mulighed for medfinansiering af bornholmske klynge- eller netværks-indsatser.
- **Indsats 1g** vedr. "Understøtter udviklingen af Det Blå Bornholm" er udfordret efter nedlæggelsen af Bornholms Vækstforum, der havde sat fokus på det.
- Budget-beslutningen om nedlæggelsen af mad- og måltidskonsulent-stillingen i Center for Sundhed og Forebyggelse har naturligvis indflydelse på udviklingen af visse af indsatserne, da regionskommunens muligheder for at indgå i udviklingsforløb og dialog med producenter og partnere dermed er blevet mindsket. Det drejer sig særligt om

indsatserne 3a, 4c og 4d:

- Fast monitorering af råvareindkøbet.
- Bæredygtigheds certificerer 10 offentlige produktionskøkkener
- Reducerer madspild (max 10%, 2020)

De er derfor alle markeret som "udfordret" og farvet orange.

- **Indsats 4a** "Politisk mål om 20% økologisk dyrkede arealer på Bornholm" er udfordret, da der pga. øvrige politiske prioriteringer for Regional Udvikling ikke har været prioriteret indsats her.

Økonomiske konsekvenser

Indsatserne kan forsætte inden for eksisterende rammer, dog jf. ovenstående angivelse af dem, der enten har træg fremdrift eller er svært udfordret.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Status udvalgets mål for 2020

Bilag

Opfølgning på udvalgenes mål for 2020 NMU

Åbent punkt

16 Status udvalgets mål for 2020

00.01.00P22-0082

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	16	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalgenes mål er en central del af budgetarbejdet, og udvalget skal derfor drøfte status på baggrund af opfølgning på målene for 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter status på mål for 2020.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Mål og budget

Hvert år udarbejder udvalgene i forbindelse med budgettet, mål for det kommende år. Målarbejdet er en central del af styringen i regionskommunen, idet det bl.a. er gennem målene, at det politiske niveau kan sætte retning: Retning for den service kommunen yder borgerne og virksomhederne, og for den udviklingsretning udvalg og kommunalbestyrelse sætter for Bornholm.

Langsigtede mål

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2020 udvalgenes langsigtede mål samt budgetmålene for 2020. Begge dele blev vedtaget i forlængelse af kommunalbestyrelsens visioner fra 2018.

Udvalgenes langsigtede mål og budgetmålene for 2020 blev (sammen med de økonomiske prioriteringer) vedtaget med budgettet som helhed.

Derudover har flere udvalg lavet politikker og strategier. I disse politikker og strategier har udvalgene i nogle tilfælde formuleret nye eller tilrettede langsigtede mål. For at sikre overensstemmelse mellem de forskellige styringsdokumenter bedes udvalget på den baggrund drøfte de langsigtede mål fra sidste års proces for at sikre sammenhængen.

Udvalget kan således med fordel vurdere om de aktiviteter, der har været siden budgetvedtagelsen gør, at de langsigtede mål skal tilpasses.

Budgetmål

I forhold til budgetmålene arbejdes der med at sikre en balance mellem mål og økonomi. Derfor indeholder processen en løbende forventningsafstemning af, hvordan målene kan sikres

implementeret. Forventningsafstemningen handler både om ambitionsniveau i forhold til eksisterende ressourcer og tidsperspektiv.

Status for budgetmål for 2020

Administrationen har i april måned fulgt op på målene for 2020 med det formål at give udvalget en tidlig melding på, hvor langt arbejdet med målene er.

Denne tidlige opfølgning på udvalgets mål er vedhæftet sagen. Udvalget bedes drøfte status på budgetmålene.

Der er stadig usikkerheden om den kommunale økonomi for 2021. Det betyder, at der også stadig er usikkerhed om den kommunale budgetproces for 2021. Derfor anbefales det umiddelbart, at udvalgets 2020-mål videreføres til 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 17: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

17 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

05-05-2020

Åbent punkt

17

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

-

Punkt 18: Gensidig orientering

Åbent punkt

18 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

05-05-2020

Åbent punkt

18

Lukket punkt

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Orientering modtages.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket